

38. Tidak Masalah, Walau Kerisauan Melanda

Di dunia ini kita sering mendengar perkataan “tidak masalah” atau “tidak apa-apa” , pada hari ini kita akan membahasnya dari sudut pandang Ajaran Buddha Dharma.

“Tidak masalah” , adalah salah satu cara untuk mengusir kerisauan, apabila Anda tidak lagi menginginkan apapun, maka apapun yang terjadi tidak akan lagi menjadi masalah, dan kerisauan Anda akan hilang. Kita harus bisa memahami segala hal dengan seksama lalu merelakannya, karena bila masih belum bisa memahami dan merelakannya, berarti Anda masih peduli. Segala hal yang ada di dunia ini terbentuk dari perpaduan faktor sebab dan kondisi (jodoh), manusia hidup di dunia ini adalah bagian dari perpaduan ini. Nidana – penyebab dan kondisi, keduanya muncul dan lenyap dengan sendirinya, sesuatu akan terlahir saat faktor “penyebab” muncul, dan akan lenyap ketika jodoh atau kondisinya sudah matang. Ini seperti ibu melahirkan kita ke dunia ini, pada saat kita semua sudah tumbuh dewasa, lalu ibu kita meninggal, bukankah ini berarti jodoh dengan ibu

kita sudah tidak ada lagi (sudah hilang), maka sebenarnya ibu dan diri kita hanya memiliki satu ikatan jodoh di kehidupan ini, yang dinamakan sebagai jodoh ikatan karma (nidana). Nidana lahir dan musnah dengan sendirinya, jika ada kelahiran, maka pasti akan ada kemusnahan. Contohnya: jika pada hari ini seseorang dilahirkan ke dunia, maka dia pasti akan mati pada suatu hari nanti. Contoh lainnya: kalau hari ini Anda makan makanan basi, maka perut Anda pasti akan sakit, dan lain sebagainya. Inilah yang dikatakan, ada sebab pasti akan ada akibat.

Nidana ⇄ penyebab dan kondisi, dalam Ajaran Buddha Dharma dikenal juga dengan sebutan afinitas-Dharma, faktor penyebab dan berbagai keadaan yang tercipta karenanya, sesungguhnya akan terus berlanjut sampai puluhan tahun, atau bahkan ratusan tahun, ini merupakan proses kesinambungan yang sangat alami. Namun proses kesinambungan yang alami sekalipun pasti akan musnah setelah beberapa ratus tahun kemudian, contohnya: seberapa dalam cintamu hari ini, baik kepada

ibumu, maupun terhadap ayahmu, sampai pada suatu waktu tertentu juga akan hilang, ingatlah bahwa jodoh ikatan karma ini tercipta secara alamiah, dan tentu saja juga akan musnah dengan sendirinya, hilang secara alami. Oleh karena itu, terhadap segala hal atau segala benda, jangan memandangnya terlalu serius, dan juga jangan terlalu melekat. Di dalam pandangan seorang yang sudah tersadarkan atau mereka yang bijaksana, maka nidana tidak akan terlahir maupun lenyap, karena dia merupakan suatu proses alamiah, jadi tidak perlu diambil pusing, ketika menghadapi proses-proses alamiah ini, kita tidak perlu terlalu memusingkannya, karena mereka datang dan pergi dengan sendirinya. Dengan “membiarkan” proses nidana ini berlalu dengan sendirinya, maka sesungguhnya sudah tidak ada lagi kelahiran dan kemusnahan, karena tidak ada yang terlahir keluar, maka tidak akan ada kemusnahan, kita harus memahami konsep ini secara total. Padahal, sudah jelas ada proses kelahiran dan kematian, lalu mengapa dikatakan tidak ada kelahiran dan kemusnahan? Bukankah, tadi Master mengatakan bahwa

nidana atau penyebab dan kondisi ini memiliki kelahiran dan kemusnahan? Sekarang mengapa berbalik mengatakan bahwa ia tidak bisa terlahir dan lenyap? Lahir dan musnah, jodoh, semuanya merupakan afinitas-Dharma (ketertarikan Dharma), yang tidak ada habisnya, karena ketika jodoh yang ini berakhir, maka akan muncul jodoh baru yang akan mendatangnya. Contohnya: seseorang yang sudah bercerai, dia mengira dia tidak akan menikah lagi seumur hidupnya, namun begitu ada orang yang memperkenalkan pasangan kepadanya, hatinya kembali tergerak, lalu dia mulai pacaran kembali dan menikah lagi, coba kalian katakan apakah dia memiliki kelahiran dan kemusnahan? Itulah mengapa kita harus memahaminya secara menyeluruh, sudah jelas ini menunjukkan keberadaan ketidaktahuan di dalam pikirannya, karena dia tidak mengerti, dia merasa bingung, mengapa dikatakan tidak ada habis-habisnya? Ketidaktahuan itu tidak berujung, tidak bisa tercipta juga tidak dapat dilenyapkan. Contohnya: sudah jelas seseorang bisa tua dan mati, orang yang sudah tua akan mati, namun di dalam paritta {Xin Jing}

dikatakan “juga tidak akan ada lagi penuaan dan kematian” , berarti fase tua dan mati seseorang tidak akan pernah berujung. Penderitaan seorang manusia juga tidak akan ada habisnya, seseorang yang mati di kehidupan ini, akan terlahir kembali di kehidupan selanjutnya, begitu terus bereinkarnasi selamanya. Sudah jelas kerisauan itu nyata, kerisauan semua makhluk, kerisauan akan kekuatan karma, sudah jelas semuanya ini adalah kerisauan, mengapa dikatakan juga tidak ada kerisauan? Karena kalian memiliki keberanian yang luar biasa, Anda tidak mempermasalahkannya lagi. Maka sifat alami yang mendasari kerisauan ini juga akan mengalami perubahan dengan sendirinya . “Tidak masalah” yang Master bahas hari ini, mengandung pemahaman lain, yaitu semangat keberanian yang luar biasa besar, tidak lagi memiliki ketakutan apapun berarti mampu melihat melampaui terhadap segala sesuatu, melepaskan, semuanya bukan lagi masalah, lalu apa lagi yang perlu dirisaukan, jikalau kita bisa menanggapi atau memperlakukan segala sesuatu secara “tidak masalah” , maka tidak akan ada lagi

kerisauan, namun ada berapa banyak orang yang dapat menanggapi atau memperlakukan segala sesuatu secara “tidak masalah” dan tidak memiliki kerisauan? Dan semuanya ini tidak memiliki sifat aslinya, berarti tidak ada sifat dasarnya, di dalam Ajaran Buddha Dharma dikenal sebagai sesuatu yang “tidak bersifat” , karena semuanya ini tidak bersifat, maka sesungguhnya mereka tidak nyata, semuanya itu kosong. Sesuatu yang tidak memiliki sifat dasar, sesungguhnya adalah tidak nyata. Jikalau sesuatu yang tidak keluar dari dalam pikiran seseorang, maka bukan merupakan hal yang berhubungan dengan sifat dasar, maka itu adalah sesuatu yang kosong.

Kerisauan bagaikan seekor laba-laba, yang merajut jaring bagi dirinya sendiri, jaring ini adalah jaring kerisauan, semakin banyak kerisauanmu, maka semakin besar jaring yang dirajut, jikalau terus membawa kerisauan ini di dalam dirimu, maka jaring yang dirajut akan semakin besar, sifat dasar yang hilang juga akan semakin banyak, oleh karena itu jangan membiarkan kerisauan sendiri, seperti laba-laba,

yang merajut sebuah jaring di dalam pikiran kita. Jaring ini juga disebut sebagai jaring jodoh, karena segala kerisauan timbul karena jodoh, contohnya: ada sebagian anak yang tidak memiliki hubungan yang baik dengan orang tuanya, anak ini membenci orang tuanya, orang tuanya juga membenci anaknya, semakin merasa benci, maka jaring yang dirajut akan semakin besar, dan jaring ini adalah jaring jodoh, anak ini tidak baik kepada orang tuanya karena jodoh di masa lalunya. Sewaktu kamu merasakan bahwa jodoh itu nyata, kamu baru akan timbul perasaan memiliki dan kehilangan. Master sering mengatakan kepada kalian bahwa hal-hal yang memiliki kelahiran dan kemusnahan tidak akan abadi di Alam Manusia, segala hal yang tidak abadi itu semuanya palsu, jodoh ini nyata dan juga palsu. Jikalau kamu tidak terus memikirkan kerisauan-kerisauan tersebut, maka kamu tidak akan memiliki kerisauan ini, bagaimana kerisauan ini muncul? Karena jika kamu terus memikirkannya, berarti kamu menempatkan kerisauan itu pada titik terpenting di dalam pikiranmu,

maka akan menyebabkan lahirnya lebih banyak kerisauan-kerisauan lainnya.

fán nǎo dào lái hòu wú suǒ wèi
38、烦恼到来后 —— 无所谓

wǒ men zài rén jiān jīng cháng jiǎng yī jù huà jiào wú suǒ
我 们 在 人 间 经 常 讲 一 句 话 叫 “ 无 所
wèi jīn tiān bǎ tā shàng shēng dào fó fǎ de lǐ lùn lái jiǎng jiě
谓 ” , 今 天 把 它 上 升 到 佛 法 的 理 论 来 讲 解 ,
wú suǒ wèi jiù shì qū fán nǎo rú guǒ nǐ duì rèn hé shì qing
“ 无 所 谓 ” 就 是 驱 烦 恼 , 如 果 你 对 任 何 事 情
dōu bù zhuī qiú le wú suǒ wèi le nǐ de fán nǎo jiù méi yǒu
都 不 追 求 了 , 无 所 谓 了 , 你 的 烦 恼 就 没 有
le yào kàn pò yī qiè rú guǒ kàn bù pò fàng bù xià jiù
了 。 要 看 破 一 切 , 如 果 看 不 破 , 放 不 下 , 就
shì yǒu suǒ wèi zhè shì shàng de yī qiè dōu shì yīn yuán hé hé ér
是 有 所 谓 。 这 世 上 的 一 切 都 是 因 缘 和 合 而
chéng rén huó zài shì shàng jiù shì gè yīn yuán yīn yuán shì
成 , 人 活 在 世 上 就 是 个 因 缘 。 因 缘 , 是
zì shēng zì miè de zhè ge yīn shēng chū lái zhī hòu děng dào
自 生 自 灭 的 , 这 个 因 生 出 来 之 后 , 等 到
yuán chéng shú le jiù miè diào le méi yǒu le jiù xiàng mā
缘 成 熟 了 , 就 灭 掉 了 , 没 有 了 。 就 像 妈
ma bǎ wǒ men shēng chū lái děng dào wǒ men zhǎng dà le mā
妈 把 我 们 生 出 来 , 等 到 我 们 长 大 了 , 妈
ma guò shì le gēn mā ma de zhè duàn yuán fèn jiù méi le jiù
妈 过 世 了 , 跟 妈 妈 的 这 段 缘 分 就 没 了 (就
miè diào le qí shí mā ma gēn wǒ men zhè yī bèi zi jiù zhè
灭 掉 了) , 其 实 妈 妈 跟 我 们 这 一 辈 子 , 就 这

me yī duàn yuán fèn zhè jiù jiào yīn yuán yīn yuán zì shēng zì
么一段缘分，这就叫因缘。因缘自生自
miè yòu yǒu shēng yǒu miè yǒu shēng yǒu miè jiù shì zì shēng
灭，又有生有灭，有生有灭就是自生
zì miè yǒu shēng yǒu miè jiù shì yǒu shēng chū lái de jiù
自灭。有生有灭，就是有生出来的，就
yī dìng huì miè diào bǐ rú jīn tiān rén shēng chū lái yǐ hòu
一定会灭掉。比如：今天人生出来，以后
jiù yī dìng huì sǐ yóu rú nǐ jīn tiān chī le bù hǎo de dōng
就一定会死。犹如：你今天吃了不好的东
xi shēng chū zhè ge yīn dù zi yī dìng huì bù shū fu děng
西，生出这个因，肚子一定会不舒服等
děng zhè jiù jiào yǒu yīn yǒu guǒ
等。这就叫有因有果。

yīn yuán cóng fó fǎ shàng jiǎng jiào fǎ yuán zhēn zhèng
因缘，从佛法上讲叫法缘，真正
de yīn yuán yī dìng huì chuán jǐ shí nián huò jǐ bǎi nián shì yī
的因缘一定会传几十年，或几百年，是一
zhǒng hěn zì rán de yǎn shēng yīn yuán zài jǐ bǎi nián zhī hòu yī
种很自然的衍生。因缘在几百年之后一
dìng huì zì rán jié shù bǐ rú nǐ jīn tiān ài de zài shēn bù
定会自然结束，比如：你今天爱得再深，不
lùn shì nǐ de mā ma hái shì nǐ de bà ba dào le yī dìng de shí
论是你的妈妈，还是你的爸爸，到了一定的时
hou jiù méi le yào jì zhù yīn yuán shì zì rán de yǎn shēng huì
候就没了，要记住因缘是自然的衍生，会

zì rán de miè wáng , zì rán de xiāo shī suǒ yǐ rèn hé shì
自 然 的 灭 亡 , 自 然 的 消 失 。 所 以 任 何 事
qing , rèn hé dōng xī dōu bù néng kàn de tài zhòng , tài zhí
情 , 任 何 东 西 都 不 能 看 得 太 重 , 太 执
zhuó zài yī gè kāi wù zhě huò zhì zhě de yǎn zhōng yīn yuán
著 。 在 一 个 开 悟 者 或 智 者 的 眼 中 , 因 缘
méi yǒu shēng miè shēng miè yī zhí zài yán xù zhe suǒ yǐ jiāng
没 有 生 灭 , 生 灭 一 直 在 延 续 着 , 所 以 将
zì rán chēng zuò wú suǒ wèi zì rán lái de dōng xī yào duì tā wú
自 然 称 作 无 所 谓 , 自 然 来 的 东 西 要 对 它 无
suǒ wèi zì rán lái zì rán qù yào bǎ zì rán biàn chéng wú suǒ
所 谓 , 自 然 来 自 然 去 , 要 把 自 然 变 成 无 所
wèi shí jì shàng nǐ jiù méi yǒu shēng miè le méi yǒu shēng
谓 , 实 际 上 你 就 没 有 生 灭 了 , 没 有 生
chū lái yě jiù méi yǒu miè wáng yào tòu chè de qù lǐng
出 来 , 也 就 没 有 灭 亡 , 要 透 彻 地 去 领
wù míng míng yǒu shēng miè wèi shén me shuō méi shēng
悟 。 明 明 有 生 灭 , 为 什 么 说 没 生
miè shī fu gāng cái bù shì shuō yīn yuán yǒu shēng yǒu miè de
灭 ? 师 父 刚 才 不 是 说 因 缘 有 生 有 灭 的
ma wèi shén me yòu méi shēng méi miè ne shēng miè yuán
吗 ? 为 什 么 又 没 生 没 灭 呢 ? 生 灭 , 缘
fèn shì yī gè fǎ yuán shì wú qióng wú jìn de yīn wei zhè ge
分 是 一 个 法 缘 , 是 无 穷 无 尽 的 , 因 为 这 个
yuán fèn jìn le nà ge yuán fèn yòu lái le bǐ rú yī gè rén
缘 分 尽 了 , 那 个 缘 分 又 来 了 。 比 如 : 一 个 人
lí hūn le yǐ wéi zì jǐ zhè bèi zi zài yě bù huì yǒu hūn yīn
离 婚 了 , 以 为 自 己 这 辈 子 再 也 不 会 有 婚 姻

le yī dàn yǒu rén gěi tā jiè shào le xīn yòu dòng le yòu
了，一旦有人给他介绍了，心又动了，又
kāi shǐ tán liàn ài jié hūn le nǐ men shuō yǒu méi yǒu shēng
开始谈恋爱结婚了，你们说有没有生
miè yào tòu chè de qù lǐ jiě shēng miè míng míng xīn zhōng
灭？要透彻地去理解生灭，明明心中
yǒu ge wú míng bù míng bái hú lǐ hú tu wèi shén me yòu
有个无明，不明白，糊里糊涂，为什么又
shuō wú wú míng jìn wú míng shì méi yǒu jìn tóu de shì méi
说无无明尽？无明是没有尽头的，是没
yǒu shēng miè de bǐ rú míng míng yǒu lǎo sǐ rén lǎo le
有生灭的。比如：明明有老死，人老了
jiù huì sǐ ér xīn jīng lǐ de yì wú lǎo sǐ jìn shì
就会死，而《心经》里的“亦无老死尽”，是
shuō rén de lǎo sǐ shì méi yǒu jìn tóu de rén de kǔ nàn yě shì méi
说人的老死是没有尽头的。人的苦难也是没
yǒu jìn tóu de zhè shì nǐ sǐ le xià yī shì nǐ yòu tóu tāi
有尽头的，这世你死了，下一世你又投胎
le jiù zhè me yǒng yuǎn de lún huí míng míng yǒu fán
了，就这么永远的轮回。明明有烦
nǎo zhòng shēng fán nǎo yè lì fán nǎo míng míng yǒu zhè
恼，众生烦恼，业力烦恼，明明有这
yī qiè de fán nǎo wèi shén me shuō wú fán nǎo gù yīn wei bǎ
一切的烦恼，为什么说无烦恼故？因为把
yī gè dà wú wèi yī gè wú suǒ wèi fàng shàng qù le fán nǎo
一个大无畏，一个无所谓放上去。烦恼
de běn zhì fā shēng le biàn huà shī fu jīn tiān gěi nǐ men jiǎng de
的本质发生了变化。师父今天给你们讲的

wú suǒ wèi lìng wài yī gè lǐ jiě jiù shì dà wú wèi dà wú wèi jiù
无 所 谓 ， 另 外 一 个 理 解 就 是 大 无 畏 ， 大 无 畏 就
shì bǎ shén me dōu kàn chuān le fàng xià le shén me dōu wú
是 把 什 么 都 看 穿 了 ， 放 下 了 ， 什 么 都 无
suǒ wèi le hái yǒu shén me kě yǐ qiān guà de rú guǒ duì rèn
所 谓 了 ， 还 有 什 么 可 以 牵 挂 的 ， 如 果 对 任
hé shì qing dōu wú suǒ wèi nà jiù méi fán nǎo le dàn shì yǒu
何 事 情 都 无 所 谓 ， 那 就 没 烦 恼 了 ， 但 是 有
duō shǎo rén néng zuò dào wú suǒ wèi wú fán nǎo ne ér zhè yī qiè
多 少 人 能 做 到 无 所 谓 无 烦 恼 呢 ？ 而 这 一 切
dōu shì wú zì xìng de wú zì xìng jiù shì méi yǒu běn xìng běn
都 是 无 自 性 的 ， 无 自 性 就 是 没 有 本 性 本
yuán fó fǎ chēng wéi wú xìng yīn wei zhè yī qiè dōu shì wú xìng
源 ， 佛 法 称 为 无 性 ， 因 为 这 一 切 都 是 无 性
de gēn běn bù cún zài de dōu shì kōng de wú zì xìng de
的 ， 根 本 不 存 在 的 ， 都 是 空 的 。 无 自 性 的
dōng xi shì gēn běn bù cún zài de rú guǒ bù shì cóng nèi xīn fā
东 西 是 根 本 不 存 在 的 。 如 果 不 是 从 内 心 发
chū lái de jiù bù shì běn xìng de dōng xi jiù shì kōng dòng de
出 来 的 ， 就 不 是 本 性 的 东 西 ， 就 是 空 洞 的
wú zì xìng
无 自 性 。

fán nǎo jiù xiàng yī zhī zhī zhū yī yàng zài gěi zì jǐ biān zhī
烦 恼 就 像 一 只 蜘 蛛 一 样 ， 在 给 自 己 编 织
yī zhāng wǎng zhè zhāng wǎng jiù shì fán nǎo wǎng nǐ de fán
一 张 网 ， 这 张 网 就 是 烦 恼 网 ， 你 的 烦

nǎo yuè duō , biān zhī de zhè zhāng wǎng jiù yuè dà , rú guǒ bǎ
恼 越 多 , 编 织 的 这 张 网 就 越 大 , 如 果 把
fán nǎo quán bù fàng zài shēn biān , biān zhī de zhè zhāng wǎng jiù
烦 恼 全 部 放 在 身 边 , 编 织 的 这 张 网 就
yuè dà , shī qù de běn xìng jiù yuè duō , suǒ yǐ bù yào bǎ zì jǐ
越 大 , 失 去 的 本 性 就 越 多 , 所 以 不 要 把 自 己
de fán nǎo , xiàng zhī zhū yī yàng , zài xīn zhōng biān zhī yī zhāng
的 烦 恼 , 像 蜘 蛛 一 样 , 在 心 中 编 织 一 张
wǎng . zhè zhāng wǎng yě jiào yuàn jié zhī wǎng , yīn wei suǒ yǒu
网 。 这 张 网 也 叫 怨 结 之 网 , 因 为 所 有
de fán nǎo dōu shì yīn yuán suǒ wéi , bǐ rú : yǒu de hái zi yǔ fù
的 烦 恼 都 是 因 缘 所 为 , 比 如 : 有 的 孩 子 与 父
mǔ guān xì bù hé , hái zi hèn fù mǔ , fù mǔ yě huì hèn hái
母 关 系 不 和 , 孩 子 恨 父 母 , 父 母 也 会 恨 孩
zi , yuè hèn zhè zhāng wǎng jiù biān zhī de yuè dà , ér zhè zhāng
子 , 越 恨 这 张 网 就 编 织 得 越 大 , 而 这 张
wǎng jiù shì yīn yuán zhī wǎng , hái zi duì fù mǔ bù hǎo shì guò qù
网 就 是 因 缘 之 网 , 孩 子 对 父 母 不 好 是 过 去
de yīn yuán suǒ wéi . dāng nǐ gǎn dào yīn yuán shì zhēn shí de dōng
的 因 缘 所 为 。 当 你 感 到 因 缘 是 真 实 的 东
xi , nǐ cái huì yǒu dé yǒu shī , shī fu jīng cháng gěi nǐ men jiǎng
西 , 你 才 会 有 得 有 失 。 师 父 经 常 给 你 们 讲
fán shì yǒu shēng yǒu miè de dōng xi , zài rén jiān shì bù néng cháng
凡 是 有 生 有 灭 的 东 西 , 在 人 间 是 不 能 长
jiǔ de , zài rén jiān bù néng cháng jiǔ de dōng xi jiù shì jiǎ
久 的 , 在 人 间 不 能 长 久 的 东 西 就 是 假
de , yīn yuán shì zhēn de yòu shì jiǎ de , rú guǒ nǐ bù bǎ fán nǎo
的 , 因 缘 是 真 的 又 是 假 的 。 如 果 你 不 把 烦 恼

fàng zài xīn shàng , jiù bù huì yǒu fán nǎo , fán nǎo zěn me huì yǒu
放 在 心 上 , 就 不 会 有 烦 恼 , 烦 恼 怎 么 会 有
de ? jiù shì yīn wéi nǐ bǎ tā fàng zài xīn lǐ , bǎ fán nǎo fàng zài
的 ? 就 是 因 为 你 把 它 放 在 心 里 , 把 烦 恼 放 在
le xīn zhōng zuì zhòng yào de wèi zhì shàng , cái huì yǎn shēng chū
了 心 中 最 重 要 的 位 置 上 , 才 会 衍 生 出
gèng duō de fán nǎo
更 多 的 烦 恼 。